

Приморске Новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА X • БРОЈ 206. • 10. ФЕБРУАР 1982.

ЦИЈЕНА 4 ДИНАРА

КАЛЕНДАР ИЗБОРНИХ АКТИВНОСТИ

На проширеој сједници предсједништва ОК ССРН и Општинског вијећа Савеза синдиката усвојен је роковник изборних активности. Неопходне припреме за изборе и доношење одговарајућих докумената и одлука треба да баве до половине овог мјесеца. Предкандидације скупови, којима ће се евидентирати могући кандидати за чланове делегација и делегати за скупштине друштвено-политичких и самоуправних интересних заједница, треба да се обаве до 22. фебруара, а кандидациони зборови у основним организацијама удруженог рада, радним заједницама и мјесним заједницама до 5. марта.

На основу календара избора, усвојеног од стране РК ССРН и Вијећа Савеза синдиката Црне Горе, радни људи ће 10. и 11. марта изабрати на биралишта и изабрати чланове делегација у основним организацијама удруженог рада, радним заједницама и чланове делегација самоуправних интересних заједница. Не посредно послије тога, 14. марта, грађани наше општине бираће чланове делегација мјесних заједница и самоуправних интересних заједница као и делегате у друштвено-политичко вијеће Скупштине општине. У другој половини наредног мјесеца, 24. и 26. марта, изабраће се делегати за Вијеће удруженог рада и Вијеће мјесних заједница.

Прва сједница Скупштине општине у новом сазиву одржана ће се 13. априла, када ће се конституисати вијећа друштвено-политичке заједнице. Том приликом биће изабрани делегати у вијећа Скупштине СР Црне Горе и Савезно вијеће Скупштине СФРЈ. Да та да треба да се конституишу и скupштине самоуправних интересних заједница у нашој општини и изаберу делегати за скupштине републичких самоуправних интересних заједница.

У току предизборне активности треба сумирати досадашње резултате, указати на пропусте и у свим срединама се осврнути на рад делегата и делегација у протеклом периоду.

М. Д.

У СУСПРЕТ ТУРИСТИЧКОЈ СЕЗОНИ

ПРОГРАМ ЈЕ ГОТОВ – ТРЕБА ГА СПРОВОДИТИ У ЖИВОТ

Радна група коју су формирали извршни одбори Скупштине општине и Туристичког савеза израдила је предлог мјера и активности за предстојећу туристичку сезону. Препоручено је да овај програм, с обзиром на његов значај, буде разматран на једној од сједница Скупштине општине, односно Туристичког савеза општине.

На преко десет куцаних страница, које обухватају око четрдесет важних питања, којима се појединачно друштвени субјекти морају позабавити до почетка овогодишње сезоне, радна група, чини се, обухватила је углавном све што је сметала и што је било за критику у прошлогодишњој туристичкој сезони. Она је, истовремено, одредила носиоце и рокове за рјешавање свега овога што треба учинити до почетка љета.

Тако, на пример, на градилишту „Авала“ и „Могрен“ треба ослободити трг до плаже Могрен. Поред тога, забраниће се у

сезони рад „Конграпове“ бетоњерке код фудбалског игралишта и извођења грађевинских радова на хотелу „Парк“. Исто тако, за бетоњерку предузета „Рад“ треба обезбиједити нову локацију. Санација хотела „Будва“ обуставља се до 1. септембра, а изградња у Милочеру, Светом Стефану и Петровцу у периоду од 1. маја до 15. септембра, односно од 15. јуна до 31. августа. За више објеката предвиђа се прикључење на канализациону мрежу. Забрањује се лоцирање ципруса преко пута нове поште. Простори бивше пијаце и испред Тржног центра треба да се уреде за паркиралишта. Овог љета неће се дозволити кампирање на простору будућих хотела на Словенској плажи, а за паркове у Будви и Петровцу набавиће се неколико клуба. Неопходно ће бити поправити улицу и тргове, као и побољшати јавну расvjету. За депонију и одношење смећа предвиђају се, такође, извесне но-

вине. Формираће се још три (привремене) пијаце — у Јазу, Бечићима и Буљарици. Побољшаће се снабдијевање Петровца, а у Будви радиће ноћу и за празнике нон-стоп продавница.

Судећи по овом документу, предузете се све што је неопходно да се наредна туристичка сезона што спремније дочека.

Међутим, треба подсјетити да смо сваке године, уочи главне туристичке сезоне доносили планове и формирали разне одборе и комисије, али да су нам скоро увијек многе ствари из тих планова и предвиђених мјера остајале на папиру, па смо се на крају сваког љета самокритички освртали, а затим опет у сличним документима обавезивали се да ћемо пропуштено у следећој сезони надокнадити и тако из сезоне у сезону. И ове године је све до у танчине предвиђено — неће се, ваљда, стара практика поновити да нас туристичка сезона поново затекне неспремне.

У ЦЕНТРУ ПАЖЊЕ ВАСПИТАВАЊЕ МЛАДИХ НА СЛОБОДАРСКИМ ТРАДИЦИЈАМА

У Општинском одбору Савеза удружења бораца народноослободилачког рата расправљано је ових дана о програму рада до краја 1982. године. Истакнуто је, између остalog, да ова организација треба да најактивније учествује у припремама за предстојеће изборе, залажући се да се не само у удружењима СУБНОР-а, него и у свим осталим друштвено-политичким организацијама, органима управе и самоуправним интересним заједницама кандидују најактивнији другари и другарице.

Битка за економску стабилизацију, као један од најважнијих задатака у нашој замљи, биће у првом плану мјесних удружења и Општинског одбора. Они ће указивати на случајеве прекомјерног трошења и понашања која су у супротности са овим данас најважнијим задатком.

Међу првенствено својим обавезама, Општински одбор СУБНОР заложиће се за обновљавање споменика и спомен-обиљежја у Брачићима, Светом Стефану и другим мјестима на територији наше општине.

Васпитање младих на слободарским традицијама биће, такође, у центру пажње. С тим у вези, а као почетак за ову годину, у оквиру прославе Међународног дана жена 8. марта, у заједништву са Општинским одбором Књижевне омладине, организоваће се у најшим школама писање најраднијих тема о другарцима у рату и револуцији. Најбоље радове наградиће Општински одбор СУБНОР.

Посебна пажња у току ове године биће посвећена комплетирању биографија палих бораца и других материјала који се односе на народноослободилачки рат у нашој општини, како би се приступило издавању планиране књиге.

Милорад Тодоровић: На „Авали“ и „Могрену“ приводе се крају грађевински радови

КОМУНИСТИ ОСНОВНЕ БАНКЕ

ОЧИ У ОЧИ СА ПРОБЛЕМИМА

Комунисти Основне банке у Будви, уз учешће чланица Радне групе Централног комитета СК Црне Горе, расправљали су о свом раду и проблемима с којима се њихова радна организација свакодневно сукочава. Истакнуто је да је сарадња с Народном банком и Интерном банком "Монтенегротуриста" била добра, док је у односима с Инвестиционом банком Титоград и Удруженом банком било доста проблема, па се догађало да средства грађана на релацији Титоград—Будва путују и по неколико мјесеци!

У вишесајној расправи највише ријечи било је о по

дјели кредита за индивидуалну стамбену грађу грађанима чији су домови оштећени у земљотресу. Наиме, већ дуже времена у Будви се на разним нивоима говори да је приликом додјељивања кредита било доста неправилности, претважаконитих радњи и злоупотреба. Међутим, у Будви о томе још није дата званична оцјена. Комунисти будванске Основне банке тврде да није дат ни један стамбени кредит без предвиђене комплетне документације. Међутим, то не значи да није било пропуста, нити да се комунисти запослени у банци могу сасвим

дистанцирати од одговорности. А пропусти, уколико их је било, посљедица су лажног свједочења и потврда које су издавали несавјесно надлежни органи у Скупштини општине и органима управе. Изостала је, такође систематска контрола намјенског утрошка средстава, и то од оних који су по службеној дужности морали то да чине. Као посљедица та кога понашања имамо појаву да се финансира дивља грађа, што представља деградирање најатрактивнијег туристичког подручја и угрожавање пројекта Јужни Јадран.

На састанку су се чула и мишљења да ова основна организација није довољно идејно-политички, организационо и акционо оспособљена да успјешно извршива најважније задатке. Често се разговара о периферним питањима, а отворени проблеми се заобилазе, воде се расправе о радиој дисциплини и односу према средсвима рада, а не предузимају се конкретне мјере против оних у чијем понашању се садрже, чак, и елементи привредних преступа.

Речено је да посебну пажњу треба посветити функционисању делегатског система у Банци као самоуправној асоцијацији удруженог рада, бржем усаглашавању ставова у делегатској бази и развоју система информисања између делегатске скупштине, делегација и базе. На тим задацима комунисти се морају далеко више ангажовати.

В. С.

ЈАВНА РАСПРАВА О КОНГРЕСНИМ ДОКУМЕНТИМА

На недавно одржаном савјетовању секретара основних организација Савеза комуниста било је ријечи о организовању расправе о конгресним материјалима: Извјештају ЦК СК Црне Горе о остваривању ставова Седмог конгреса, Резолуцији Осмог конгреса и промјенама у Статуту СК Црне Горе.

Договорено је да у јавним расправама о најртвама ових докумената, поред чланица Савеза комуниста учествује што више радних људи и грађана. То ће за основне организације СК представљати и провјеру њиховог утицаја на средину у којој живе и раде. За спровођење овог задатка основне организације треба да изaberu метод који им најбоље одговара, а у томе ће помоћи Комитет и чланице Општинске конференције. Расправа ће се водити и у основним организацијама удруженог рада, мјесним заједницама и друштвено-политичким организацијама. Речено је да састанци треба да буду лишени сваког формализма и да се на њима критички сагледа и међуконгресни период. У ову активност пун допринос треба да дају Марксистички центар и "Приморске новине".

Јавна расправа о конгресним материјалима, како се очекује, биће наставак иначе интензивне активности организације СК Будве која уз учешће радне групе ЦК СК Црне Горе, већ дуже времена траје.

СЈЕДНИЦА ОК ССРН

МНОГО „ПОВРЕМЕНИХ“ ДЕЛЕГАТА

Општинска конференција ССРН разматрала је актуелна идејно-политичка питања уређивачке и кадровске политике „Приморских новина“, (не)присуство делегата сједницама ОК ССРН и изборну активност у мјесним конференцијама.

У уводном излагању Васа Марковића, предсједника секције за информације ОК ССРН, и дискусијама Васа Станишића, Милована Пајковића, Урош К. Зеновића и Драгана Лијешевића описано је да су „Приморске новине“, с обзиром на услове у којима раде, добар лист. Констатовано је да се треба заложити за остваривање закључака Комитета ОК СК о информисању и побољшању материјалног положаја листа, јер је садашњи буџетски начин финансирања неодржив.

Било је ријечи и о писању осталих средстава инфор- мисања.

У протекле двије године због недостатка кворума није се одржане три сједнице Општинске конференције ССРН. Двадесет и девет делегата није присуствовало на више од пола сједница, а свега тројица због болести, служења војног рока и других оправданих разлога. Међутим, „пovремени“ делегатима су и четири члана Предсједништва ОК ССРН и један делегат у Републичкој конференцији ССРН!

Они који су често одсуствовали покушали су да нађу оправдање: или нијесу

В. М. С.

ИЗ НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ ПРОШЛОСТИ (4)

Пише:
САВО КУЉАЧА

ШЕСТ МЈЕСЕЦИ РАДА МЕЂУОПШТИНСКОГ КОМИТЕТА СК

ПРВИ САСТАНАК међупривредног комитета КПЈ је већ сјутјердан послиje конференције у присуству друга Ника Роловића и Воја Ражнатовића. Прије састанка, у невезаном разговору, питао сам како укључити у рад другове искључене из Партије и како им објаснити новостривену ситуацију, која се сада постављена онако како су је својевремено они предлагали, а због тога су искључени из Партије. Још сам напоменуо да је партијска организација у светостефанској општини много осакаћена, јер су искључени другови с дужим партијским стажом, а уз то најодлучнији и најспособнији.

Можда није било погодно мјесто и вријеме да се поставља таква питања и даје мишљење о искљученим друговима, па се Војо Ражнатовић почeo љутити на мене, истичући да искључени другови нијесу онак-

ви каквима сам их ја желио представити, већ их је оквалификовала као каријеристе, са- мовољне и недисциплиноване, додајући да су отпадници Партије који нијесу спремни да слиже њену линију, да су тражили да ПК и Партија капитулирају пред њима. Поново сам устао у одбрани својих поставки и казао да су се искључени по- казали у једном моменту као недисциплиновани и у томе по- грјешили, али они нијесу ни отпадници Партије ни каријеристи. Воја је овај моја поновна одбрана искључених још више разљутила, па је рекао да је напављена грешка што сам ја изабрао у комитет и што заједно с њима нијесам искључен из Партије.

Дискусију је прекинуо и објуцио Нико Роловић, јер други нико није ни учествовао у њој. Он је рекао да је у датом моменту одлука ПК била пра-

вилна, иако је партијска организација на овом терену осакаћена. Још је истакао добар рад искључених и да се о њима мора водити брига, да Партија и даље ради на њима као борце и буђује своје чланове.

Тога дана сам први пут лично упознао Ника Роловића, иако сам већ знао ко је и какву партијску функцију обавља. Он ми је својом комунистичком и човјечном искреностју, објективним и логичним приказивањем свега што нас је тада била навршило и окруживало улико вјеру у Партију, више но иједан појединачник с којим сам до тада разговарао. Ка- да сам послиje неколико дана сазнао да је погинуо, жалио сам га да смо с годинама по- зивали и заједнички радили.

Нико Роловић је затим говорио о наредним задацима, како да се пријемом нових чланова, првенствено из редова уstanika, који су остали у шуми, ојачају партијске беље и скојевски активи, како објашњавати и спроводiti организационо-политичке припреме за развијање народнослободilačke борбе. У дискусији су учествовали сви, питао се и објашњавало, и тај први састанак Комитета био је веома динамичан. На kraju су донијети и закључци, а међу њима најважнији су били:

— примање нових чланова, и то одмах, из редова бораца који су у уstaniku и послиje њега одлучно држали, и тако бројао ојачати партијске ћелије и активе СКОЈ-а. Посебно је наглашено да у примању нових чланова треба превазићи досадашњу крутост и затвореност која је прелазила у секташтво;

— почети припреме да се по селима изаберу одбори народног фонда ради прикупљања материјалне помоћи за уstanike. Речено је да треба обезбиједити резерве хране, санитетског материјала и прибора за пропаганду. За тај рад треба користити све поштене родољубе који су спремни да помогну народно-ослободilačku борбу.

Било је ријечи о јеровладном намијерама непријатеља да нам онемогуји даље ширење борбе. Није заборављена важност благовременог и тачног обавјештања уstanika и народа о ситуацији на терену и у земљи. Постављени су задаци како да се дође до радио вијести и како да се оне пренесе у народ, јер уstanike није био проблем обавјештавати.

Послиje састанка разишли смо се да вијести које смо чули и задатке које смо поставили пренесемо осталим члановима из Партије и уstanicima. Радило се о томе да се Комитет афирмише као руководство покрета, јер првих дана његовог постојања на нашем терену није било организованог руководења по војној линији. Због тога су све директиве, наређења упућене за рад и саопштења од старијих војних руководстава ишла партијском везом.

Тешко је на основу сјећања пратити редослед и вријеме одржавања састанака и која су све питања била на његовом дне вном реду. Чињеница је да Комитет није увијек радио у пуном састанку, јер је Владко Смиљанић добар дио времена проводио на терену Боке. Кад би се три члана нашла на окупу, држали су

састанак и своје закључке преносили осталима и на партијске ћелије. Такав је био и други по реду састанак, одржан почетком новембра у Доловима, на коме су прочитани материјали у којима се, између осталог, говорило о замјени назива „герилан“ с „партизаном“, о ознакама, поздраву и организовању војних јединица. На том састанку одлучено је да се у Партију одмах прими Војо Кулјача, а наредних дана Јово Кажданегра, Нико Јовановић, Гисто Вулићевић и још неколицина који су заслужили да постану чланови Партије.

Трећи састанак Комитета одржан је 14. или 15. новембра у рејону Ограђенице. Расправљали смо о припремама за одлазак бораца у Ловћенски батаљон, чије је формирање било наређено. О овом питању одржана су два састанка у року од два дана, — један коме су присуствовали само чланови Комуниста, а други у присуству друга Воја Виљановића, који је био дошао да помogne.

Комитет се начелно сложио да се у Ловћенски батаљон упути више добрих и проверених бораца, с тим да и на терену остане довољно способних чланова Партије за рад на даљем јачању и ширењу народно-ослободilačke борбе. Такође смо расправљали ко од искључених чланова треба да остане. Одмах смо се сложили да Нико Анђус остане. За неке друге нијесмо били јединствени, па сам казао да ћу ја иницијативу, па имена ћу да је увршијем. Тако је испало да идем уместо свога брата Ђура. Иако се с мојим предлогом нијесу сложили сви чланови, био сам упот-

Приморско
Новине

Лист ОСРН општине Будва Уређује: Редакциски колегијум, Главни и одговорни уредници Милован Пајковић, Издавач Општинска конференција ССРН — Будва адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва телефон: 41-346 — Број жирос-рачуна 20710-678-287 код СЛК Будва — Штампа: Издавач-коштампарско предузеће „Обод“ — Цетиће — Преплатна: годишња 100,00, за иностранство 280,00 динара. — Рукописи се не враћају.

У ПОСЈЕТИ ООУР ПТТ САОБРАЋАЈА

ЗНАЧАЈНА КАРИКА ТУРИСТИЧКЕ ПОНУДЕ

СНОВНА ОРГАНИЗАЦИЈА УДРУЖЕНОГ РАДА ПТТ
 Будва представља значајну картику у ланцу туристичко-угоститељских чинилаца који туристичку понуду богатијом и садржајима. С обзиром да су сви ти чиниоци у акцији за солиднији дочек туристичке сезоне, обратили смо се Божидару Стругару, директору ове радне организације, да нам саопшти каква се побољшања могу очекивати следећег лета.

— Капацитет телефонске централе будванске Поште — рекао нам је он — је 3000 бројева. До земљотреса били смо најбоља јединица у Републици. Сада ствари стоје другачије — стихија је искидала подземне каблове и мрежу смо морали дизати из земље, што изискује далеко веће напоре у одржавању. уместо пет монтера, колико их имамо, требало би нам 50 за одржавање линије!

Од укупно три хиљаде бројева искривљено је свега 1.300. Остало је још увијек умртвљено. У Светом Стефану је завршена поштанска зграда. Поручена је најсавременија електронска централа са 600 бројева, која треба да стигне до краја марта. Међутим, она неће мори да се користи све док се не постави кабл на линији Будва-Свети Стефан. За ове послове самоуправни споразум потписале су све радне организације које послују на својим релацијама. Има их укупно петнаест и све су извршиле своје обавезе према уговору, осим ООУР „Хотели Бечичка плажа“ и СИЗ за изградњу и уређење Будве. Како смо обавијештени, извршни одбор Скупштине општине доноси је одлуку о издавању 1,5 милијарда старих динара које су уступљене Самоуправној интересној јединици за измирење обавеза.

Реално је очекивати да ће прва фаза радова на каблирању бити завршена до почетка наредне туристичке сезоне, како би угоститељство добило приклучак за грађанство.

Врло лоша ситуација с ПТТ саобраћајем је и у Петровцу, где је пошта смештена у бараки. Но, не стоји се ни тамо скрштиени руку — већ је поручена телефонска централа која треба да стигне до краја године. Готов је и пројекат нове поштачке зграде, а ради се и на обезбеђењу средстава за његову реализацију.

У току је акција за успостављање ПТТ мреже на релацији Будва-Ластва Грбљанска. Овај подухват ће стајати око 700 милиона динара.

Захваљујући самодоприносу грађана и учешћу ООУР ПТТ Будва, ови послови биће завршени до почетка сезоне. Нова пошта у Laставi биће смештена у просторијама Мјесне заједнице. Будванска пошта ће набавити уређаје, инсталатиристи их и обезбиједити кадар. Упоредо с линијом за Laставu, поставиће се кабли за ново насеље Под Дубицом.

У току средњорочног пла-

на развоја предвиђа се из-

градња двије нове поште —

у Бечичима и Буљарици,

свака од постојећима

метарима корисне површине.

Ургентничка служба Скуп-

штине општине и мјесне за-

једнице треба да одреде ми-

кро-локације за ове објекте.

Како би се што прије присту-

пило изради инвестиционо-

-техничке документације.

Колектив Поште улаже на поре да се једном крене с мртве тачке, али истичу, немају доволно разумијевања код с вих заинтересованих како би реализовали пројекте и пла-

нове. Међутим, када се у ре-

фератима истичу проблеми

ПТТ услуга и њихов лош

утицај на квалитет туристи-

чке понуде, сви су јединствене и прилично гласни, али се у суштину проблема мало

ко жели унijети. Узимимо са-

мо колико лош утисак оста-

вља „брдо“ каблова испред

поште, које ту стоји већ дви-

је године. Оно не само да

представља ругло за Будву,

већ и потенцијалну опасност

од пожара у којем случају

би биле причијене огромне

материјалне штете. Његово

укупљање утврђено је обе-

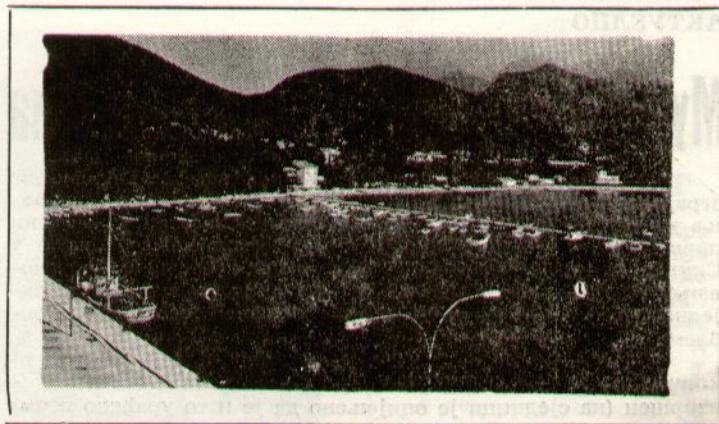
збеђењем средстава за каблирање линије Будва-Свети Стефан. Ако су средства самоуправним договором обезбијеђена од стране свих по-тписника, изузев једног или два, зашто се онда чека?

Иначе, Основна организација удруженог рада ПТТ саобраћаја послује с позитивним финансијским резултатом. Сваки динар вишака дохотка троши се за проширење ПТТ мреже. Успашава 84 радника у стаљни радни однос, а у сезони прими још неколико достављача и шалтерских радника. Тренутно 40 упослених немају крова над главом. У току посљедњих неколико година решено је само пет стамбених проблема, и то путем додјеле плацева солидарности. Радна организација је петорици стамбено најугроженијих радника додијелила по 35 милиона стarih динара кредита, али то је што и кап у мору, с обзиром на број неријешених стамбених проблема.

Стручни кадар профиле механичара, монтера и техничара немогуће је обезбиједити с подручја ове општине, па сваки новопримљени радник доноси собом и нови стамбени проблем.

У Пошти истичу да оно што је предвиђено њиховим средњорочним планом они су спремни да финансирају властитим учешћем од 80 одсто. Када би постојало добре воље и од других заинтересованих у првом реду привреде и општинских чинилаца њихови планови би били у року завршени, а Будва би, по ПТТ саобраћају, достигла европски ниво.

В. СТАНИШИЋ

ОБНОВА ПРИВРЕДЕ

На реду је лука у Будви

САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА за обнову и изградњу Будве недавно је наручила пројекат за са- нацију и проширење будванске лuke. Израда пројекта повјерена је сплитској радној организацији „Обала“. Чим буде готов, до средине априла, можиће се прећи радовима на оспособљавању лuke, која ће добити запажено место при обнови Старе Будве.

Лука је и прије земљотреса представљала „уско грло“. У њој, на примјер, има мјеста само за сто тридесет чамаца, а у Лучкој капетанији их је регистровано преко пет стотина! Већ двије године у њу тешко могу да приђу и мањи бродићи, а они већи је редовно заобилазе. То чине и власници јахти који су раније у Будву редовно навраћали. А плановима развоја туризма бијелој флоти, и посебно јахтинг туризму, дато је значајно мјесто, првенствено због природних услова које будванско пристаниште има.

О тим питањима разговарали смо с поморским капетаном Батом Рађеновићем, који посљедњих година брине о луци.

— То је тренутно најпречи посао који у Будви треба обавити, посебно јер ће лука имати видну улогу код обнове овог драгуља међу старим урбаним језгрима. Луку треба проширити, а посебну пажњу при њеној обнови обратити на остварење услова за развој јахтинг туризма. Јер, она је врло погодна за улазак јахти, као и за њихово снабдијавање горивом и другим потроштима.

Многи власници јахти, који су у Будву редовно навраћали, распитују се када ће лука бити обновљена. Рађеновић сматра да више интересовања за обнову лuke треба да покажу туристичке и трговинске организације, а не да се та брига преноси једино на комуналце.

Д. Н.

ран и изнудио сагласност секретара Комитета. Пошто се ни Војо Виљановић није противио овом захтеву, одређен сам да идем у састав Ловћенског батаљона.

Предвиђање Комитета да ће се добровољно јавити велики број бораца који су послије устанка остали у шуми било је тачно. Скоро сви су хтјели да пођу тамо где ће се водити борба против окупатора.

Приближавала се зима, па су се услови живота погоршавали. Погодији се нијесу могли, због разних околности, редовно снабдјевати храном од својих кућа, па их је то мучило и сматрали су да су на терету другима. Због тога су жељели да такав живот промијене одласком у јединицу, где ће сви бити у истом положају.

Према наређењу Штаба Ловћенског одреда с нашег терена требало је у Ловћенски батаљон упутити око 30 бораца. Међутим, 17. новембра 1941. с Паштровске горе отишlo је 47 — из Паштровића 35, а из Мајина и Брајића 12. Међу њима било је 16 чланова Партије, четири кандидата и неколико скојевца. Отишla су четири исклучена из Партије. Двојица су, по одлуци Комитета, остали на терену против своје воље. Сви су хтјели да иду и доказују да су вјерни Партији. Отишlo је деветорица ожењених, од којих су седморица имали од једно до петоро вјенићом незбринute дјеце. Сви су, и они који још нијесу били организовани, били спремни да се под заставом КПЈ боре до посљедње могућности.

Одласком ове групе бораца партијска организација у Паштровићима и будванској општини била је добро проријеђена, јер је остала без половине чланова. Комитет је одласком Саве Кујаче остало са четири члана, па је на првом наредном састанку

кооптирао Божа Митровића. У току децембра Комитет је расположио и радио на формирању одбора народне власти по селима и општинским одборима, омасовљавању Партије и СКОЈ-а, прикупљању материјалних средстава и хране за партизане и извршавању других задатака.

Упоредо с јачањем народно-ослободилачког покрета у Црној Гори и на овом терену, окупатор је све упорије настојао да међу становништвом нађе они који се ставити у његову службу.

Већ у децемbru било је јасно да су се поједици из наших општина почели, јавно или тајно, стављати у службу окупатора, па су, на иницијативу Комитета, другови из светостефанске општине организовали код Каменова хватање Крста Варбаре, жандарма, да би преко њега, с обзиром да се он од почетка јавно ставио у службу окупатора, сазнали ко још сарађује с окупатором. Хватање и ликвидација на Пљевљима и да су се на терену пронесли вијести како су губици још већи. Покрајински комитет и Главни Штаб на Црну Гору и Боку тражили су од Врховног штаба, преко Пека Дапчевића, који је дошао у Рудо у вријеме формирања Прве пролетерске, да се врати један број чланова Партије и бораца на терен, да би се

појачао партијски рад. Врховни штаб је усвојио захтјев и враћао већу групу бораца, међу њима и шесторицу с нашег терена.

У саставу Бригаде остало је осморица плус један који се укључио послиje лијечења на Жабљаку. Враћени су Илија Срзентић, Вошко и Саво Кујача, Јово Станишић, Владо Лучић и Ристо Вурашевић. На терен дошао један број чланова Партије и бораца на терен, да би се

иако су путовали у дводесет група, у ноћи између 5. и 6. јануара 1942. године.

У групи коју је до Пипера водио Пеко Дапчевић био сам и ја. Приликом растанка Пеко ми је саопштио да Крсту Поливоду, који се налазио на терену Паштровића, пренесем да је ПК одлучио да се неки од искључених (у септембру) врате у Партију. Ако је неко од њих погинуо у борби на Пљевљима да се посмртно прими, а за Ника Анђела и Ђуру Т. Кујачу казао је да се одмах приме у Партију и да им се могу поверити командне дужности у чети.

Шестог јануара у Кујаче су из других села дошли Крсто Поливод, Вељко Митровић са члановима Комитета, Блажко Кајанегра, Нико Анђел, Ђуро Т. Кујача, Рако Дулетић и још неки другови. Требало је формирати Приморски батаљон „Стеван Штиљановић“. Претходно је требало одржати састанак Комитета и договорити се о саставу штаба. Прије почетка састанка упознао сам Крста Поливоду с поруком Пека Дапчевића. Божо Митровић је обавијестио Крста да је Комитет њега кооптирао за члана кад сам ја „на своју руку“ пошао у Ловћенски батаљон. Крсто му је рекао да тиме нисам направио никакав злочин и да у Комитету има после за обожицу ако хоћемо да радимо.

(Крај у наредном броју)

АКТУЕЛНО

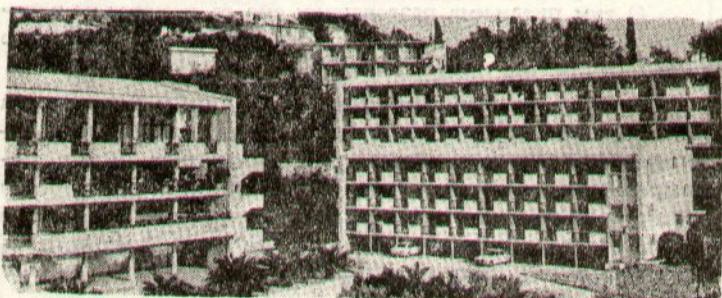
Муке станара у новим становима

Приговори станара насеља Под Дубовицом и стамбене зграде код Основне школе (кућице у низу) на услове становништва у овим објектима били су повод да Општински друштвени правобранилац самоуправљања упозна с њима одговорне у Скупштини општине, Општинском комитету СК, СИЗ становништва, ООУР за изградњу и одржавање станови и Мјесној заједници Будва I, и инсистира на бржем рјешавању ових проблема.

На сједницама кућних савjeta истакнуто је да није очикан технички пријем једног дијела насеља, а тамо где је извршен (на сједници је оцијено да је и то урађено веома поште) на отклањању су учени недостаци, док двогодишњи гарантни рок ускоро истиче. Кућице су неквалитетно грађене, кровови прокишијавају, влаге има у свим просторијама, а столоварија је на многим мјестима већ трула! Прилазни пут је у „никаквом“ стању, расвјета је лоша, али, речено је, и због тога што сијалице неко намјерно ломи! Насеље често остаје без воде, нема продавнице у близини, нису уведені телефони. Због тога што нису донијета рјешења о коришћењу станови, многи станари нису потписали уговоре, јер су у њима утврђени само аконтациони износи, а не коначни износи становнице. Примједбе и захтјеви становара не наилазе на разумијевање одговорних у Скупштини општине, СИЗ становништва и у Заводу за изградњу и уређење општине — ни на овој сједници није било ниједног њиховог представника!

У дискусији су учествовали Никола Шуљак, Гојко Зенковић, Урош Зенковић, Никола Вујовић, Душан Басарабић, Зоран Фабрис, Мирко Дуловић, Благоје Ковачевић, Смајо Малешевић, Миланка Булатовић, Милан Кљајић и Раде Вучегић. Неопходно је да се што прије заврши технички пријем, да се у гарантном року отклоне недостаци и изврши санација свих објеката, да се поново будују станови, јер сада постоје три различита податка о њиховој величини; да се ријеши питање оправке кровова; да републички инспектор са стручном комисијом прегледа објекте и нареди предузимање мјера за санирање; да се ријеши питање прилазног пута, отварање продавнице, притиска воде и увођење телефона, као и да треба плаћати аконтације станарине.

В. М. С.

КРАЈ ЈЕ ЈАНУАРА, а већ је — пролеће. Није то оно зубато зимско сунце које само изгрије да завара. Топло је — и цемпер је довољан да би се човек пријатно осећао.

На врху смо Паштровске горе. Застајемо да бисмо бацили поглед на предио који се протеже до мора. Према обали су Брда, Новосеље, Жуковица и Грабовица... Сунце обасјава тамно-црвено кровове и камене зидове кућа.

У брдима је Кула Срзентића. Као и она, и друге куће су празне. Нигде живе душе. Још прије земљотреса, Брђани су пошли на обалу. Тамо, доље, где дола зе туристи, где буја живот. Остале су закоровљене вратаче, порушене међе и ријетки чокоти лоза који још одолијевају збуу времена. С јединственог видиковца, одакле се не тако давно чуо зов и пјесма Срзентића и Павловића, пуца изванредан поглед на пучину.

Мало ниже је Новосеље. Ново село, али и оно — без становника. Магистрални пут га је пресекао прије двадесетак година док је у њему живот бујао, када је готово свака кућа била испуњена животом. Испуцали зидови, порушени кројови и улице, којима одазвају нико не корача, говоре о страхотама које је овде

УСПУТ ЗАБИЉЕЖЕНО**ДИМОВИ ИСПОД
ПАШТРОВАЧКЕ ГОРЕ**

оставио земљотрес. Греговићи, као и Брђани, кренули су ка мору. У Петровцу су подигли нове куће у којима се чује жагор дјече и тиха прича старца, а у Новосељу — празни домови.

„Посљедњи Мохиканац“ у Новосељу, Томо Вукотић, остао је вјеран Престрају и вратачима где је вијек провео. Мада је имао могућности да крене за својим сељанима, остао је ту, на своме. Крепак и чио, обилази вратаче и виноград. По малу га мучи самоћа, нарочито ноћу, када све утихне. Суботом и недељом испод његове куће чује се жагор.

Јединствено гробље у Ноосељу уређују Греговићи. Свако домаћинство, било где да живи, приложило је по хиљаду динара да би се уредио прилаз гробљу, очистио коров и спомен-костурница на којој пише: „Кад се братска срца сложе и олово пливат може“. Они који живе у Петровцу и Будви долазе суботом и недељом на радне акције — да би мјесто где почивају њи-

из ООУР „МОГРЕН“

Минуло љето — изнад очекивања

ПРОШЛОГОДИШЊА ТУРИСТИЧКА СЕЗОНА већ је далеко за нама, нарочито када су у питању основне организације које свој доходак остварују од кампова и домаће радиности. Тешко је повјеровати (а истину је тајко) да је љетна сезона 1981. године у ООУР „Могрен“ трајала свега мјесец дана — од 15. јула до 15. августа.

— Ипак, и за овакво кратак период постигли смо знатно више — каже нам Крсто Љубановић, директор ООУР „Могрен“ — него што би се могло очекивати. Без обзира на то што смо планирали позитивне резултате, приликом њиховог доношења били смо пессимисти, нарочито на почетку сезоне, која је ове године неубичајено каснила. Међутим, и у раздобљу од свега мјесец дана, успјели смо да остваримо, чак и пре мајсторски планиране финансиске резултате. Тако је укупан приход порастао у односу на 1980. годину за 67%, односно, остварено је 76.074.780,00 динара. Порасли су и трошкови за 62%. Доходак је износио 22.260.922,00 динара, или за 81% више.

Овакве резултате било је могуће остварити захваљујући, прије свега, залагању свих 110 радника и уштедама на ангажовању „сезонца“. Подбацила је ванпансионска потрошња, тако да је реализација наших резултата нешто мања него што је планирано. Разлог овоме је то што на подручју коме гравитира наша основна организација има доста приватних кафана. Ову констатацију најбоље потврђује податак да је до нашег објекта „Плава школа“ на Словенској плажи гости на услуги још четрнаест приватних кафана које често не пружају задовољавајућу услугу. Тако се, и поред наше жеље и залагања да сервис и услугу подигнемо на задо-

вљавајући ниво, догађа да неуједне кафане и роштиње понуди у нашем граду.

Приличну зараду имали смо од кампова, и поред чињенице што они још увијек, својом уређеношћу и хигијеном, заостају за камповима на сјеверном дијелу наше обале. Тако је овог љета било доста примједба због несташице воде с неисправног водовода на Јазу, па се може замислити какво је било негодовање тамошњих гостију. „Словенска плажа“ је био наш камп који је остварио највећи број ноћења, а реализација само кампарског дијела износила је од овог кампа 891 милион стarih динара, а сви наши кампови осима са овима су реализацију од око три милијарде стarih динара.

Свесни смо чињенице да од кампова можемо да имамо добру зараду, али и да гостима морамо пружити много више. Зато ћemo период до сљедећег љета користити за уређење терена за камповање, направићемо више санитарних чворова, а на Јазу побољшати услове снабдијевања које је било веома лоše.

Ције у наредној години — како у камповима, тако и у домаћој радиности — биће незнатно повећане свега 15%.

Што се тиче закупа у домаћој радиности, морамо повести више рачуна и боље организовати продају кревета, као и контролу категорији

млађих, стално је у Грабовици, иако је доле у Петровцу, као ватрогасац, заједнички пензију. Унио је живот међу Грабовићима. У њиве које је његов отац Илија, због бремена година, оставио, вратио је живот. Његоване лозе привлаче поглед сваког пролазника. Ни стари Митар не допушта да пропадне виноград. Иако је скоро навршио осамдесету, сваког јутра је на њиви. Нарочито у башти, испред куће, која је први ботанички врт. И један од млађих Грабовићана, Томо, попољујући привредни техничар, остао је вјеран селу. Нема дана, а да не проведе по неколико сати у винограду — рукосаду. На крају села, Шпиро и Марко не желе да застану. Њихови цардини пуни су поврћа, а ту су и воће које брижљиво његују.

У Грабовици данас има више вина и ракије него прије пет и више деценија. Село је надомак магистралног пута који повезује Петровац с Титоградом, има струју, сопствени водовод. Земљотрес је, истина, и овде утишнуо свој ужасни пењач, али се из сваке куће вије дим. Виђе, кажу, тако док и њих буде. Треба, веље, сачувати спомен на оне којије више нема, који су знали да краљу плаћају данак слободе.

Саво ГРЕГОВИЋ

зације соба да се не би поновила пракса из прошле године, када су и најлошије собе продајане по цијенама соба највише категорије. До овога, сигурно, не би дошло да се Одјељење за привреду придржавало одлуке Скупштине да општине да штампа цјеновник и да их да сваком домаћинству, како би гост тачно знао којој категорији соба припада и која је цијена за њу одређена.

На подручју Будве, Бечића и Светог Стефана постоји око десет хиљада кревета а у књигама ООУР „Могрен“ евидентирано их је свега шест хиљада. Питамо се шта је са оних четири хиљаде? Одговор се сам намеће: или се издају дивље или преко других организација, којих на овом подручју има преко петнаест.

— Све ово су веома важне ствари — истиче Љубановић — и зато би период такозване „мртве сезоне“ требало да искористимо за њихово рјешавање, како не бисмо идуће године дозволили да се средства од непријављених гостију сливају у цепове приватника. Предложио бих да се донесе општинска одлука, односно закон на нову Републиканску организацију домаће радиности, који буде искључиво носици продаје смештајних капацитета, а не да без реда и контроле свако може продајати кревете. Основна организација удруженог рада „Монтенегроекспрес“ мало се зала же да нам помогне у продаји капацитета, а не да без реда и контроле свако може продајати кревете. Основна организација домаће радиности, како у земљи, тако и у иностранству. Много више на том плану ради пословница „Компас“ у Будви, чијим примјером би требало да пође и „Монтенегроекспрес“. Не желим овим да кажем да је у ООУР „Могрен“ све у реду, али би требало да заједнички размотримо ситуацију у домаћој радиности и да нередну сезону дочекамо спремније и организованије него до сада.

— Идућу сезону дочекујемо с новим хотелом „Могрен“. Од овог објекта наша основна организација очекује много. — Идућу сезону дочекујемо с новим хотелом „Могрен“. Од овог објекта наша основна организација очекује много. — Идућу сезону дочекујемо с новим хотелом „Могрен“. Од овог објекта наша основна организација очекује много.

Са терасама и ресторанима „Могрен“ ће располагати са хиљаду столица, што ће омоћи гућити исхрани великоличног броја домаћих гостију који про текле дводневне сезоне нијесу имали где пристоји дају. Виђе могуће да запослимо раднике који су послије земљотреса остали без посла у току зимског периода. Пословање од свега мјесец дана не може да обезбиједи подмирење трошкова и личних додатака за цијелу годину. Завршетком „Могрена“ биће створена солидна материјална основа за постизање још бољих резултата, а гости који буду долазили у Будву одлазиће из ње много задовољнији него до сада и са жељом да нам поново дођу.

Желим да кажем да је у току рад на економском ела борату оправданости удружења ООУР „Авале“ с на шом основном организацијом. Међутим, уколико наши радни људи не нађу свој интерес у овом удружењу, неће доћи до спајања. Не би требало да будемо очевици сукоба великих амбиција и објективних околности.

Н. Митровић

ОСВРТ

ЛИЈЕПО ЗАМИШЉЕНО, А ЛОШЕ ОКОНЧАНО

Дуж наше ривијере у години која је остала за нама маслина је била до броја понијела. Крошње су се дуго прошлије јесени жутјеле од плода.

"Приморка" — фабрика која се бави прерадом уља и скокова — почетком јесени почела је акцију за подручје наше и барску комуне. Предвиђено је да се убере око 1000 тона плода, од чега је могуће прерадом добити 200 тона уља. Кад би се тај план реализовао, девизна уштеда је — 400.000 долара. Нажалост, сада, када је посао при крају, изврсно је да план неће бити ни приближно остварен.

Све је почело лијепо. Увелико су стизали апели да се у бербу укључе ученици основних и средњих школа, радници су ботом и недјељом. Истина, нешто је учињено — у нашој комуни ћаци су покупили мало плода у Петровцу, али је лијепа замисао, ипак, остала само — то. Највећи дио плода иструнуо је и још трули под стаблима маслина. Годинама запуште ни маслињаци никако да заинтересују младе и стапре да се мало више "савијају" под њима. Под стаблима је живица и коров — мало ко се "усуђује" да почисти простор око и испод стабала. Изгубљено је тако доста уља и — девиза. Апел "Приморке" није наишао на одзив. А да су само десетак дана пионире, омладина и они старији радили својски, маслиног уља (литар на пијаци стаје 200,00 динара) било бы много више.

Маслина је родила, али је изостао напор влајника да се плод убере. Заиста нимало похвално у вријеме стабилизације, када се боримо да што више користимо сопствене сировине, а увоз све-демо на најмању мјеру. Из овога ће неко можда извући поуку за наредну и друге године. Наравно, ако маслине буду родиле...

С. ГРЕГОВИЋ

ИЗ ДЈЕЛОКРУГА СУДИЈЕ ЗА ПРЕКРШАЈЕ

У прошлод години ријешено 1646 случаја

Судија за прекршаје наслиједио је изузетно велики број (679) предмета из 1980. године, а у протеклој их је примио 2.214. Од укупно 2.793 предмета ријешено је 1.646. Ако се има у виду да је норма 850—1000 предмета годишње, значи да у нашој општини има послава и за двојицу судија. Поред тога, било је и 118 замолница за са- слушање и извршења по захтјеву других органа — и стакао је Зоран Шпадијер, општински судија за прекршаје, у извјештају о раду овог органа припремљеном за делегатску базу, Скупштину општине и Републичко вијеће за прекршаје.

Највише прекршаја у 1981. години било је из области безбједности саобраћаја на путевима — 1750, привреде — 144, јавног реда и мира — 95.

Од укупно кажњених прекршилаца 15 су правна, а остали физичка лица, међу којима је 27 страних држављана. Из области јавног реда и мира има 13 предмета. Казном затвора кажњено је 19 лица (три лица у траја-

њу од 15 дана, осам 15—30 дана, укором три лица, а васпитном мјером једно лице). Поред тога, изречено је и неколико заштитних мјера — три одузимања возачке дозволе.

Из области безбједности саобраћаја на путевима кажњено је 637 лица, из области јавне безбједности 18, због прекршаја из привреде 35, удруженог рада једно, а из друштвене самозаштите девет.

Сва ријешења нијесу извршена дјелимично због неизвестне адресе и великог броја прекршилаца који живе ван подручја наше општине, док су, осим једне, казне затвора издржане.

Посебне проблеме орган за прекршаје има због неравнотежног прилива захтјева за покретање прекршајног поступка. У току неколико је мјесец прилива захтјева је велики тако да их није могуће ни прегледати. Проблем је утолико већи што међу прекршиљима има и страних држављана.

Из претходне у 1982. годину пренијето је 1147 пре-

дмета, који се углавном односе на лица ван подручја наше општине. У већем броју предмета завршено је са слушањем странака и треба да се донесе ријешење, док је мањи број предмета примљен крајем прошле године.

Сарадња судије за прекршаје с другим органима и подносиоцима захтјева била је добра, али је било и неуређених захтјева, у некима није било доволно података о окривљеном и довољно предложених доказа, а било је и случајева нетачних адреса, што све отежава вођење поступка. С друге стране, сарадња с органима изван општине није била на завидном нивоу. Доста се чека на удовољењу замолница овог органа, а пошто велики број прекршилаца живи ван подручја наше општине, то успорава и отежава прекршајни поступак и коначно одлучивање.

В. М. С.

ИЗ БИЉЕЖНИЦЕ РЕПОРТЕРА

НАРОЧИЋ, РИЈЕТКО ВИЋЕН ПРОСТОР — ова наша обала. Лијепа — кажемо, али то је не-довољан израз за праву истину. Сувише обичан, не говори све. То је обала која у нама буди сваковрсне мисли и осjećања.

ЧЕГА СВЕ НЕМА...

— Добар дан! Иматели кафе?

— Нема! А гдје сте пошли?

— У биоскоп.

— Нисте ни могли на другој мјесто. Биоскоп вам је чудо: сав свијет иде тамо.

— Шта ћете — добро је да га има. Ово је дијалог између двију пријатељице од којих је једна касирка у самопослузи. А колико има таквих дијалога? Пошто не можемо све да забиљежимо, покушаћемо да начинимо један заједнички, наравно замишљени.

— Добро вече! Идете ли у биоскоп? Наравно, и ми — скоро сваке ноћи. Па нису баш лоши филмови. Ех, има и глупости, али је добро да човјек изађе. Кафа — нисте знали? Било ју је јутрос у Тргном центру. О. мајко моја, што вам је био ред! Дају само по двеста грама. Ако пође петоро из фамилије могу да напаси веће килограм. Сад има бар маслаџија. А јесте ли пробали онај дормиторски кајмак? Онај у мјешини. Јој, што вам је то добра ствар! Е, јесте, добра му је и цијена, али вриједи! Ох, узела бих нешто да прочитам, а—

ЧАС ИМА ЧАС НЕМА

ли, замислите библиотека ради само до два — како ћу кад и ја дотле радим? А да, шећера у коцкама — то нећete паћи. Боље је да се дате у трагање за нафтотом. Ње ће, изгледа, бити. За коцке шећера вам не гарантујем. Ето, онај мој неки дан тражио обичну сјекиру? Мислите ли да ју је пашао? Рекли му: покушај у Дубровнику! Некад се у Дубровник ишло на провод, а сада ћемо тамо по сјекира. Баш се лијепо испричашо. Пожурите по карте. Може вам и тамо бити гужва! Ух, замало да заборавим, ако негдје нађете на „Лорд“, купите ми пет-шест штека. Шта ћете, сви га у кући пушимо, чак и син. Јао, што с њим имам проблема! Нема дијете гдје поподне. Досађује се дома или скита.

... А ЧЕГА ИМА

Има, богами, доста... Тај често помињани биоскоп, библиотека, па „Кањош“ с неколико секција у чије се просторије слабо залази, или не онолико колико би требало и могло. Спорт нам приређује пријатне изненаде. Последњих дана јануара скоро сваког дана могли смо да гледамо пријатељске или тренинг утакми-

ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

ЈУБИЛЕЈ ХЕРЦЕГ-НОВОГ

ПОЧЕТКОМ фебруара на херцеговачкој ривијери почeo је тринаesti по реду "Празник мимозе". Овдје ће се, поред бербе мимозе у Ђеновићима и рибарских свечаности у Башићима, одржати више културно-забавних манифестија. Биће отворен Зимски ликовни салон и Међународна изложба цвијећа. Цвјетне поворке обићи ће више места у унутрашњости наше земље, а средином фебруара гостоваће и у Милочеру. Херцег-Нови слави ове године јединствен јубилеј: шест вјекова од како му је тимље ударио босански Твртко.

*

У БАРУ НАЈВЕЋЕМ ЛУЧКОМ ГРАУ на Црногорском приморју, почела је обнова луке. Неколико грађевинских организација радије на обнови саобраћајница и луčких објеката. Радови ће трајати до 1985. године, а у току ове биће обављено 80% послова.

*

НАФТЕ У ПОДМОРЈУ ЈУЖНОГ ЈАДРАНА има. Заједнички посао каторског „Југопетрола“ и америчких фирм у трећем покушају (бушотина „Јужни Јадран — 3“), по свој прилици, да-ће резултате. О њима немо информисати читате о крајем мјесеца.

це. Гостовали нам репрезентација „Партизан“, „Будућност“ и „Раднички“. Отворен је нови хотел у Милочеру, ради десетак приватних кафана. Истине, њихови власници се тешко одлучују да потроше неку боцу плића, али се у њима, ипак, може пријатно сједети. О празницима је увјек занимљив програм. Хорска секција, или хор, тражи нове чланове. Млади боксери, који у посљедње време постижу све боље резултате, ради упорно. И тако даље...

Сви знати у чему је проблем. Знајмо и проблеме. Ако бисмо хтјели онако искрено: проблем је у нама. Ко-ко? Ево, видите. Има ли неко од нас да није самоуправно организован? Џеџа у школи, ми у радним организацијама, мјесним заједницама, омладини. Друштвено политичке организације, самоуправне интересне заједнице — сви који брину наше заједничке послове — дужни су да нам понуде своје петогодишње и годишње програме. И — сигурно је да су их нудили. А шта смо ми чинили? Где смо били кад се у програмима разговарали? Имали смо важније послове или нијесмо хтјели да се „мијешамо“. Мислите ли да не би било добро да је већина нас устала на „својим конференцијама“ и рекла нешто слично, или бар приближно оном што свакодневно говоримо својим комишијама и пријатељима. Јасно је да би било. Све оно што смо хтјели, ми смо урадили. Нарочито кад се удржимо. Зато би, можда, било добро да мало размишљамо и о нама. Јер, и нас понекад не-ма тамо где је то неопходно.

Раде ЈОВИЋ

КУРЗИВОМ

ЗАБОРАВЉЕНИ СПОМЕНИК

Зграда број 34 у Петровцу, на коју су грађани овога мјеста веома поносни, доживљава тужну судбину. Страдала је у разорном земљотресу, али се још нико није нашао да је санира. Чак је било ријечи да се сруши ова зграда на коју се прије нешто више од ћест деценија завијорила застава прве комунистичке општине на Јадрану.

Овај објекат уписан је у регистар споменичког фонда посебне категорије код Завода за заштиту споменика културе Црне Горе. У тој згради 1919. је формирана прва партијска ћелија, а годину дана касније и прва комунистичка општина на Јадрану, чији је рад најбоље прекинут 21. јула 1921. године. На њој се до земљотresa налазила спомен-плоча коју је 1955. године открио познати револуционар и почасни грађанин Петровца Никола Ковачевић.

Тешко оштећена зграда је напуштена послије земљотresa. У љето 1979. године донијето је рјешење да се она поруши, јер се, наводно, не уклапа у урбанистички план приобалног дијела Петровца. Услиједила је интервенција радника Културног центра, консултованы су и веома цијењени стручњаци за земљотресно и грађевинарство, који су изјавили да се зграда може санирати. И урбанисти из других подручја су оцјенили да се објекат може уклопити у план овог дијела града.

— О рушењу, заиста не може бити говора. Нажалост, нико се још није ангажовао да се објекат обнови, да се врати спомен-плоча (скинута је послије потresa и налази се у просторијама Друштвног дома у Петровцу, као би туристи који овде стижу током љета, знали о каквом се објекту ради). Коначно, та кућа треба да постане музеј где ће бити изложено све оно што је везано за рад петровачке црвене комуне.

С. ГРЕГОВИЋ

Етно-парк у Брајићима

Одбор за етнолошка истраживања Црне Горе, на састанку одржаном недавно у Црногорској академији наука и умјетности, закључио је да прије формирању етно-парка, до сада су као најпогодније локације

за то помињани Брајићи и Обзовица.

На сајдници Одбора је закључено да се одржи ускоро нови састанак овог тијела на којем ће се разматрати пројекат „Етнолошка истраживања у Црној Гори“.

Г.

Политичка школа СК и Школа самоуправљача почела рад

Предавањем о марксизму као теорији револуционарне друштвене праксе недавно су почеле с радом Политичка школа СК (коју похађају чланови секретаријата и секретари ООСК) и Школа самоуправљача — најзначајнији институцијализовани облици идеолошко-политичког и марксистичког образовања у нашој општини. Полазнице школа поздравио је, зажелио им плодан рад и резултат, указао на значај марксистичког и идеолошко-политичког образовања у изградњи кадрова Савеза комуниста и честитао почетак школовања Гојко Митровић, предсједник Општинске конференције СК.

У организацији центра за марксистичко образовање, рачунајући и Омладинску политичку школу која је почела рад у новембру, тренутно је обухваћено око сто полазника. Али, то није све што Центар планира за ову годину. Почетком фебруара почеће курс за новопримљене чланове СК, први степен Омладинске политичке школе.

В. М. С.

Ускоро билтен и страница за младе

Предсједништво Општинске конференције ССО, на сајдници одржаној 1. фебруара, разматрало је и питања добровољног омладинског рада, информисања и непосредних задатака у наредном периоду.

Као и четири посљедње године, и ове ће Омладинска радна бригада „Вукица Митровић — Шуња“ учествовати на једној од савезних омладинских радних акција. С обзиром на познате проблеме организовања бригаде из наше општине у главној туристичкој сезони, Предсједништво је предложило Републичкој конференцији ССО да бригада ове године учествује у првој смјени (јун мјесец).

На истој сајдници Предсједништво је донијело одлуку о покретању Билтена Општинске конференције ССО (који ће излазити двомесечно) и странице у „Приморским новинама“ (једном мјесечно) и формирало редакцију.

Ускоро ће на дневном рејду Предсједништва бити затвори основних организација ССО у спровођењу политике запошљавања младих. Наред

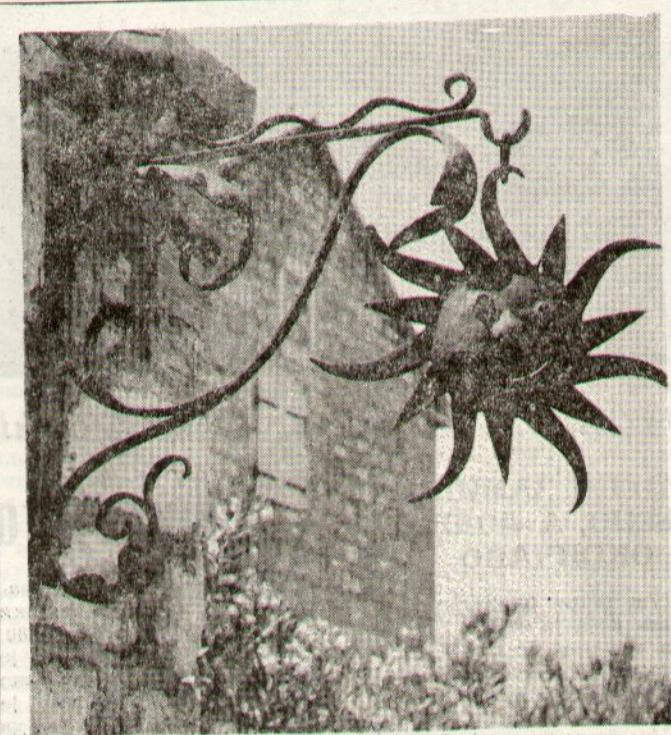
ИЗ РАДА СРЕДЊОШКОЛСКОГ ЦЕНТРА

Најбоље одјељење

За осам година постојања Средњошколског центра, први пут на полугођу једно одјељење, III2, има пролазност од 92%; два ученика имају по једну недовољну оцену, и то из математике. Наставничко вијеће је похвалило ово одјељење за одличан успјех и активно учешће у раду заједнице ученика, омладинској организацији и осталим дјелатностима њене наставе.

Веома је интересантно да су први разреди постигли ове године бољи успјех од осталих. На примјер, треће одјељење првог разреда има 54%, друго — 42%, а четврто — 40% пролазности. Осамнаест одличних ученика

премјерног владања наставничко вијеће је похвалило, али је овај орган изрекао и дводесет дисциплинских мјера због разних прекршаја, неоправданог изостајања из

Славко Вукчевић: Мотив из Светог Стефана

„Зета филм“ на Фесту 82.

На програму овогодишњег Феста, који је почeo у Београду прије пет дана, налази се и седам филмова „Зета-филм“. „Разјарени бик“ је један је од најзапаженијих филмова у 1981. години. То је прича о животу боксера од затворске ћелије до светског шампиона. За главну улогу у овом филму, Роберт де Ниро добио је (прошле године) награду „Оскар“. Затим, Польски филм „Грозница“, који је постигао запажен успех на Берлинском фестивалу. Његова првотворица Барбара Грабовска добила је награду за најбољу женску улогу. На Фесту ће бити приказан акциони филм „Обучен да убије“, као и два америч-

НОВИ ФИЛМСКИ СВИЈЕТ

Извршно вијеће Скупштине СР Црне Горе деле гирало је у Филмски савјет радне организације за промет и производњу филмова „Зета филм“ седам чланова, и то: **Марка Шпандијера**, директора и главног уредника „Победе“, **Светозара Радуловића**, секретара СИЗ културе Будва, др **Радослава Ротковића**, уредника Лексикографског завода Црне Горе, **Божидара Ђоковића**, члана Предсједништва РКССРН, **Гојка Кастратовића**, предсједника Удружења филмских радника Црне Горе, др **Зорана Лакића**, руковођиоца Групе за културу у Републичком секретаријату за образовање, културу и науку, и **Новицу Вукославчевића**, секретара Републичке самоуправне интересне заједнице за културу.

Раднички савјет „Зета-филм“ делегирао је у Филмски савјет **Николу Краповића**, директора производње „Зета-филм“, Мијована Пајковића, главног одговорног уредника „Приморских новина“, Рајка Џеровића, уредника у Радио-телевизији Титоград, и **Милана Новићића**, директора радне организације „Зета-филм“.

Поред ових, на програму су још и филипински филм „Манила“, који говори о животу грађевинских радника, пакистански „Хасеинова крв“ добитник великог броја награда на филмским фестивалима.

М. П.

Бојан ПАПОВИЋ

УЗ РИЗНИЦЕ СВЈЕТСКЕ КЊИЖЕВНОСТИ

Ангажовани пјесник Гинтер Грас

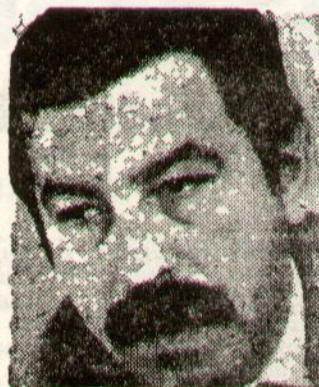
Гинтер Грас, њемачки књижевник, графичар и вајар, родом из Гдањска, по мајци Польак, по оцу Њемац, као седамнаестогодишњак бива мобилисан и упућен на ратиште. Убрзо доспјева у амерички заробљенички логор, а по отпуштању из логора постаје пољопривредник, рудар, цезиста, каменорезац, студент у Берлину. Коначно се опредељује за статус слободног умјетника, постаје врло познат графичар, пјесник и, прије свега, романист.

Романи „Лимени добош“, „Псеће године“, „Локална аnestezija“ преведени су готово на све европске језике. У њима Гинтер Грас даје прес-

јек њемачког друштва посљедњих деценија нашег вијека, а тежиште је вријеме на цизму.

Чињенички елементи, искуства источно-њемачке градске и малограђанске средине, проживљена атмосфера, пружају могућност да се у романима „Лимени добош“ и „Псеће године“ критички освијетли проблематика, критика доведе до агресивне сатире грађанства, али и да се креће ка лакријашком и фантастичном. Смијех доминира над апсурдом.

Збирке пјесама „Преимунства кокоси од вјетра“, „Тро угласта скретница“ и „Сабра не пјесме“ показују да Гинтер Грас ствара у оквирима

ангажоване поезије, да та лирика има недвосмислену опредијељеност и политички на гласак.

Грас је своје збирке пјесама сам илустровао, настојећи да постигне јединство графике и стиха.

За своје књижевно дјело добио је многе значајне награде.

ПРЕДСТАВЉАМО

Писмо мојој учитељици

ВИТОМИР НИКОЛИЋ РОЂЕН је у Мостару 1934. године. Бави се новинарством. Члан је удружења књижевника Црне Горе. Штампао је 1962. године збирку стихова „Друмовања“, а 1968. у издању пјесникових пријатеља, изашла је књига пјесама „Сунце, хладно ми је“.

Драга госпођо учитељице, не зачудите се овом писму касном подсјетиши ме на вас двије мале птице, двије обичне птице на јици телеграфској.

Не замјерам вам, далеко било, па чак ни то што ме вукосте за уши — све је то данас на свој начин мило и пријатно је од тога у души.

Сјетих се, знаете, оних ваших прича пуних љубави за птице невине и слабе послује којих смо због сваке праћке и камичка клечали дуго иза табле.

Ја се често сјетим тог времена давног рата, зиме, глади, бодљикаве жице Није, божје, тада било једноставно научити неког да заволи птице

Госпођо, то је у најмању руку јунаштво достојно поштовања Учити неког љубави уз хуку једног страшног рата једног пропадања Хвала вам, госпођо учитељице, и не зачудите се овом писму касном подсјетиши ме на вас двије мале птице двије обичне птице на јици телеграфској.

СЛИКА ИЗ ДЈЕТИЊСТВА

Господе, како памтим ту слику како је све то живо у сјећању — одсјекли главу несрћнику а некаква мјува пала на њу.

И док је неповратно из зјеница одлазио читав један свет, та је мјува мирно ишла преко лица као да се ништа дододило није.

Ал тамо је негде мирисало трава, шуморио јасен цвркутала птица — све је било исто осим ова глава са равнодушном мјувом на среду лица

БУТАО САМ ДУГО И ДОК СУ ОСТАЛИ ОДЛАЗИЛИ СИТИ ТОГ ПРИЗОРА РАТНОГ НЕКО ЈЕ ВИКНУО: ШТА ЧЕКАШ, МАЛИ, НИШТА РЕКАО САМ САСВИМ МАТОР.

ЗАНИМЉИВА АСТРОНОМИЈА

ПЛУТОН — НЕПОЗНАТА ПЛАНЕТА

Плутон је најудаљенија, девета по реду Сунчева планета. 39,5 пута је на већем средњем растојању од Сунца него Земља, што износи приближно 9,5 милијарди km. Ова велика даљина, слаб сјај планете и мала моћ наших телескопа на земљи оне могућули су да о Плутону нешто сигурије сазнамо. По знати су његови путањски елементи, али мало знамо о природи овог тијела. Велико је питање колика му је маса, од чега је састављен и каквих је карактеристика.

Од свих планета, Плутон се креће на највише издуже ној елиптичној путањи и захлапа највећи угао према равни у којој се Земља креће око Сунца. Треба му 349,2 године да обиђе Сунце. Период ротације око сопствене осе је око 6,4 земаљских дана.

Рачуна се да је пречника од 6.000 до 7.000 km, а маса му је свега 0,2 земљине. По саставу је близак Земљиној

группи планета. Сателита, вјероватно, нема. Назире се да је Плутонов диск неједнак осијетљен. Према рачунима, температура на видљивој површини, у најповољнијим условима, није већа од — 230° C!

Као што се види, мало знамо о овој планети и вјероватно да ће тек космичке лабора торије моћи да нам пруже симулације податке о њој.

Плутон је веома слабог сјаја и потребно је имати снајан телескоп да се он „улови“. Зато није чудно да је пронађен тек недавно, 1930. године. Ево неколико историјских података о томе.

Идеја о постојању занепутнске планете појавила се прије него што је Нептун био пронађен! када су тражили узрок одступања рачунарите Урана од пост可观има.

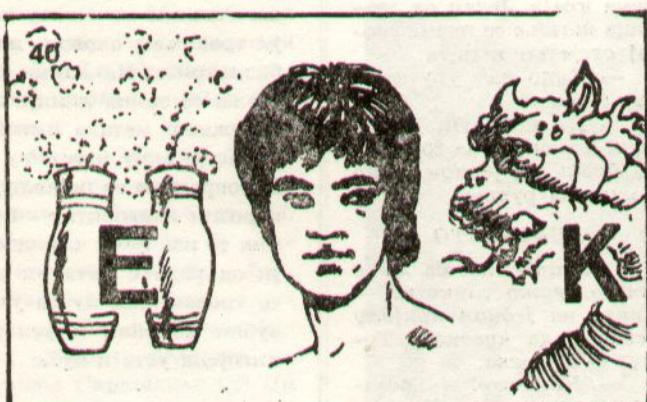
појавила се идеја о постојању двије зауранске непознате планете. Кад је Нептун пронађен, одмах је почела да се тражи и девета Сунчева планета. Да такво тијело постоји, указале су и неке фаталне комете.

Три начина су била могућа да се загонетка ријеши. Први, и најпростији, оставити времену и случају да нас дотле доведе, као што је Хершел довео до проналaska Урана. Нажалост, изгледи да успјех овим начином били су веома мали, готово никакви, из простог разлога што је сјај непознате планете, због њене даљине, био веома мали.

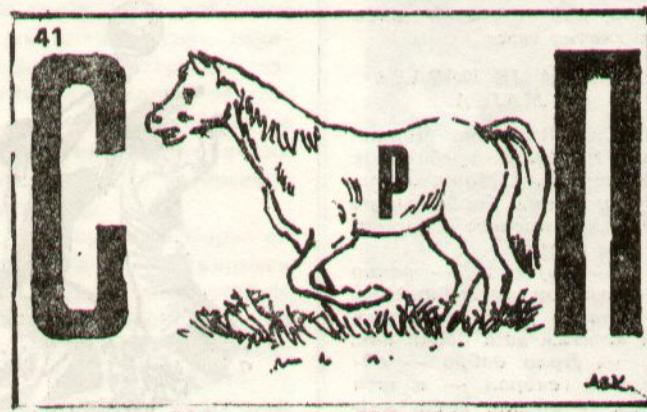
Дуги је начин био рачунски: требало је мотрити Ураново, а такође и Нептуново кретање и утврдити да ли и за колико ове двије планете одређених путања, па, ако одступају, покушати да се одреди место где би се нова планета могла налазити. Али, када се приступило раду, видјело се да се овим путем неће лако стићи до жељеног резултата.

Трећи је начин пружала фотографска плоча. Требало је организовати на једној

ДВА РЕБУСА

Е вазе Брус Ли кала: Ева зебру сликала

Међу с и р ат: Међуспрат

СЈЕДНИЦА ПРЕДСЛЕДНИШТВА ОК ССРН

Позитивно оцијењена акција Предсједништва ОК ССРН

Предсједништво Општинске конференције ССРН разматрало је недавно нека питања из рада Фудбалског клуба „Могрен“. Након тога у неколико дневних листова изашли су написи који су сасвим погрешно пренијели закључке овог омладинског форума. У ствари, као закључци су пренијета мишљења и изјаве оних који су били за безусловну подршку дашињој политици и односима у ФК „Могрен“.

Предсједништво ОК ССРН је, у циљу истинитог информисања јавности, упутило исправку листу „Побједа“. Након тога објављен је одговор

автора чланка који, поред дефинирајућег, садржи веома грубе и нетачне оцјене о раду и одлукама друштвено-политичких организација наше општине, а посебно о Предсједништву Општинске конференције ССРН.

То је и био повод да се ова питања ставе на дневни ред сједнице Предсједништва ОК ССРН, у чијем су раду учествовали и Гојко Митровић, предсједник ОК СК, Петар Грговић, секретар Скупштине општине, представници Општинске конференције ССРН Светозар Маровић, Јанко Филиповић и Васо Станишић, затим Милорад Ђурковић, предсједник ОК ССРН, позитивно је оцијењена акција Општинске конференције ССРН на остваривању принципа на самоуправног развоја физичке културе и закључака Савезне конференције ССРН и Конференције ССОЈ. Закључено је да и средства јавног информисања треба много активније да по пуларишу физичку културу засновану на аматеризму и масовности. Новинари треба да пишу с много више професионалне одговорности, полазећи увијек од општег интереса и друштвених циљева у сваком конкретном случају, као и да информације траже на правим мјестима.

С. Г.

ковић, предсједник Секције спортских новинара Црне Горе, и Стево Гленци, дописник „Побједе“ и аутор написа о којима се највише расправљало на овој сједници.

У излагачима Светозара Маровића, предсједника ОК ССРН, Стева Гленца, Гојка Митровића, Иванице Лалић, Миша Брајла, Милорада Ђурковића, Раде Греговића, Милорада Џапчевића, Владе Дулетића, Петра Грговића, Васа Станишића и завршној ријечи Драгана Лијешевића, предсједника ОК ССРН, позитивно је оцијењена акција Општинске конференције ССРН на остваривању принципа на самоуправног развоја физичке културе и закључака Савезне конференције ССРН и Конференције ССОЈ. Закључено је да и средства јавног информисања треба много активније да по пуларишу физичку културу засновану на аматеризму и масовности. Новинари треба да пишу с много више професионалне одговорности, полазећи увијек од општег интереса и друштвених циљева у сваком конкретном случају, као и да информације траже на правим мјестима.

В. М. С.

Мјесец фудбала

Иако је првенствена пауза и лопта мирује, на стадиону Лугови у Будви, протеклог мјесеца је било изузетно жибо. „Могрен“ је био спаринг-партнер нашим најбољим фудбалским екипама које су се на Црногорском приморју припремале за напорне првенstvene окршаје. У хотелу „Вила Милочер“ припремали су се најбољи фудбалери тоградске „Будућности“ и „Радничког“ из Ниша који је у протеклој години приредио најпријатније изненађење пласманом у четврт-финале купа УЕФА. Конечно, на Луговима је гостовао и београдски „Партизан“, вишеструки првак државе и побједник Купа Маршала Тита.

Љубитељи фудбала у Будви могли су да уživaju у мајсторијама наших фудбалских асова какви су рецимо Вукотић, Стојковић, Кличарски, Миленковић, Стојиљковић, Воротовић, Бакрач, Вујовић и остали.

ПРЕВЕНСТВО ОПШТИНЕ У МАЛОМ ФУДБАЛУ

Општинска конференција ССРН организовала је крајем јануара првенство општине у малом фудбалу, чији је циљ развијање и омасовљавање физичке културе.

На првенству је учествовало осам екипа и око 60 осамадинаца, а најбољим екипама и побједницима додијељене су награде.

В. М. С.

„Могрен“ се огледао са свим овим екипама. Истина, није постигао запажене резултате, што је и разумљиво. Прво, тим још није обавио по требне припреме за напорне пролећне борбе, а друго — гости су били наши истакнути прволигаши. Будвани и Титограђани играли су три пута. Једном је било 0:0, а у два наврата „Будућност“ је славила побједе — 2:1 и 3:0. И нишки „Раднички“ је био бољи — побједио је са 3:0. Највише гледалаца окупило је „Партизан“. Дошли су сви они којима су црно-бијеле боје прирасле срцу. Домаћини су се борили, али су ипак, би ли поражени са 1:0.

АНЕГДОТЕ

ОДМАХ ИЛИ КАСНИЈЕ

— Молим вас, дајте ми једне ципеле! — затражи жене по уласку у продавницу.

— Којете ли — упита је продавац — одмах ваш број или више волите да постепено дођемо до њега?

НИЈЕ ТО НИШТА

— Зашто уздишеш? — пита компанија компаније.

— Како да не уздишем кад имам пет кћери, а још ће једног зета?

КАЗАЛИ СУ...

ХОФМАН: Дешава се да жене дјелимично открије оно што мисли, али она то чини само зато да би боље скрила остало.

*

ИБН ЗАФАР: Жене су сувише слабе да не би злоупотребљавале своју слабост...

*

МАРСЕЛ АШАР: Није лоше хвалити сам себе: људи почну да то понављају и на крају се заборави с које је стране потекло.

*

ЧЕРНИШЕВСКИ: Ко умије да искористи одмор, тај зна и да се одмара радећи.

ВИТМАН: Основни елемент културе је — пажљивост.

ЛЕСЛИ КАРОН: Књиге су биле моји живи пријатељи. Било их је мало, али ја сам у њима читала чак и оно што аутори нису написали.

*

СЕРВАНТЕС: Лаж обично убија пријатељство, а истину љубав.

ЗДРАВСТВЕНО ПРОСВЕЋИВАЊЕ

Запаљење десни

Десни су ружично-црвени цвет са листом и листицом који се користи у медицини. Познат је и под називом „запаљење десни“. Овај цвет се користи у медицини за лечење разних болести, а нарочито за лечење запаљења десни.

Запаљење десни је болест која се може појавити у свим деловима тела, а нарочито у десни. Овај цвет се користи у медицини за лечење разних болести, а нарочито за лечење запаљења десни.

Запаљење десни је болест која се може појавити у свим деловима тела, а нарочито у десни. Овај цвет се користи у медицини за лечење разних болести, а нарочито за лечење запаљења десни.

Улцерозни гингвитис је инфекција која се појављује у десни.

Неопластички гингвитис је инфекција која се појављује у десни.

Симптоматско запаљење десни је појављивање десни.

Симптоматско запаљење десни